

MIĘDZYNARODOWA POZYCJA INWESTYCYJNA

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski jest zestawieniem, które przedstawia stany zagranicznych aktywów i pasywów podmiotów krajowych na koniec danego roku. Różnica pomiędzy wielkością aktywów i pasywów zagranicznych stanowi międzynarodową pozycję inwestycyjną netto i informuje, czy Polska jest wierzycielem, czy też dłużnikiem netto w stosunku do zagranicy [NBP, 2013].

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski jest kompilowana zgodnie ze standardami określonymi przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy i Europejski Bank Centralny.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski za 2012 r. została sporządzona przy wykorzystaniu danych przekazanych przez polskie podmioty uczestniczące w obrocie z zagranicą.

Wartości prezentowanych stanów w większości przypadków zostały wyliczone zgodnie z zasadą memoriału lub według wartości rynkowej (papiery wartościowe).

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski na koniec 2012 r., podobnie jak w latach poprzednich, była ujemna i wyniosła 259,8 mld EUR. Oznacza to, że Polska w stosunku do zagranicy była dłużnikiem netto. W porównaniu z 2011 r. ujemna wartość międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto pogłębiła się o 38,2 mld EUR, tj. o 17,3%. Niekorzystne różnice kursowe wynikające z umocnienia złotego oraz zmiany wyceny powiększyły ujemną pozycję inwestycyjną o 29,4 mld EUR. Transakcje bilansu płatniczego pogłębiły jej wartość o 8,8 mld EUR, głównie w wyniku zakupu przez nierezydentów obligacji skarbowych (13,2 mld EUR). Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB na koniec 2012 r. wyniosła -68,1% i, w stosunku do 2011 r., wskaźnik ten pogorszył się o 8,3%.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w innych krajach naszego regionu na

koniec 2012 r. była również ujemna, a jej relacja do PKB wahała się od 49,7% dla Czech, 65,3% dla Estonii poprzez 80,8% dla Bułgarii do 101,5% dla Węgier.

Stan polskich inwestycji za granicą na koniec 2012 r. wyniósł 166,7 mld EUR, co stanowiło 43,7% PKB. W porównaniu z 2011 r. polskie inwestycje za granicą zwiększyły się o 13,5 mld EUR, tj. o 8,8%. Głównym składnikiem polskich aktywów zagranicznych są oficjalne aktywa rezerwowe banku centralnego. Należności z tego tytułu na koniec 2012 r. wyniosły 82,6 mld EUR, co stanowiło 49,5% całości aktywów zagranicznych. Wartość aktywów rezerwowych w 2012 r. wzrosła o 6,9 mld EUR, tj. o 9,1%.

Wartość zagranicznych inwestycji w Polsce na koniec 2012 r. wyniosła 426,5 mld EUR, co stanowiło 111,8% PKB. W porównaniu z 2011 r. zagraniczne inwestycje w Polsce zwiększyły się o 51,7 mld EUR, tj. o 13,8%. Dodatkowo różnice kursowe i zmiany wyceny spowodowały wzrost ich wartości o 33,8 mld EUR, natomiast napływ kapitału zagranicznego podwyższył ich wartość o 17,9 mld EUR.

Dominującą pozycją w pasywach zagranicznych były zagraniczne inwestycje bezpośrednie, których udział na koniec 2012 r. wyniósł 41,8%. Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce, w 2012 r. zwiększyły się o 21,1 mld EUR, tj. o 13,4%, i wyniosły 178,3 mld EUR. Dodatkowo różnice kursowe i zmiany wyceny spowodowały przyrost ich wartości o 16,3 mld EUR, a napływ kapitału zagranicznego zwiększył ich wartość o 4,8 mld EUR.

Istotną część polskich pasywów zagranicznych stanowią inwestycje portfelowe. W 2012 r. zobowiązania z tego tytułu zwiększyły się o 31,4 mld EUR i wyniosły 128,8 mld EUR. Na wzrost inwestycji portfelowych wpłynął napływ kapitału w wysokości 16,1 mld EUR oraz dodatnie różnice kursowe i zmiany wyceny w kwocie 15,3 mld EUR. Nierezydenci najchętniej inwestowali w skarbowe papiery wartościowe, których wartość w ich portfelach wzrosła z 75,4 mld

EUR w 2011 r. do 98,3 mld EUR na koniec

2012 r. Skutkowało to zwiększeniem się zadłużenia zagranicznego sektora rządowego i samorządowego oraz zasadniczo wpłynęło na pogłębienie się ujemnej pozycji inwestycyjnej tego sektora. Wzrost wartości udziałowych papierów wartościowych w rękach nie-rezydentów o 8,7 mld EUR wynikał głównie ze wzrostu wyceny akcji o 6,7 mld EUR.

Zgodnie z zaleceniami organizacji międzynarodowych instrumenty dłużne wykazywane w pasywach zagranicznych międzynarodowej pozycji inwestycyjnej są również uwzględniane w zadłużeniu zagranicznym brutto. Zadłużenie zagraniczne (brutto) Polski na koniec 2012 r. wyniosło 277,3 mld EUR, co stanowiło 65,0% pasywów zagranicznych. Największy udział w zadłużeniu zagranicznym (brutto) miał sektor rządowy i samorządowy – 41,1% (wzrost udziału o 5,2 pkt proc.

w porównaniu z 2011 r.) oraz sektor przedsiębiorstw – 39,8% (spadek udziału o 2,3 pkt proc. w porównaniu z 2011 r.).

Zadłużenie zagraniczne netto Polski na koniec 2012 r. wyniosło 140,7 mld EUR i wzrosło o 16,2 mld EUR, tj. o 13,0% w porównaniu z 2011 r. Relacja zadłużenia zagranicznego netto do PKB na koniec 2012 r. wyniosła 36,7%. Prezentowany wskaźnik w przypadku Polski kształtuje się na zdecydowanie niższym poziomie niż relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB. Potwierdza to korzystną strukturę międzynarodowej pozycji inwestycyjnej dla Polski.

Bibliografia:

NBP, 2013, Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski w 2012 r., Warszawa.

